

Metodologia szacowania wysokości dofinansowania

**w związku z prowadzeniem przez Beneficjenta działania 2.1
Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020
działalności gospodarczej w rozumieniu unijnym**

(wersja 3.0 z dnia 25.08.2016 r.)

Wersja 3.0

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka działania 2.1.....	3
3. Przesłanki pomocy publicznej.....	4
4. Występowanie pomocy publicznej w działaniu 2.1 PO PC	5
4.1. <i>Rozdzielenie księgowo działalności gospodarczej i niegospodarczej</i>	6
5. Podział na działalność gospodarczą i niegospodarczą	6
5.1. <i>Działanie w publicznym systemie usług</i>	7
5.1.1. <i>Ochrona zdrowia</i>	7
5.1.2. <i>Szkolnictwo wyższe</i>	9
5.2. <i>Działalność badawczo-rozwojowa</i>	10
5.3. <i>Podmioty publiczne realizujące usługi na zamówienie</i>	11
6. Obniżanie dofinansowania w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej	11
7. Projekty realizowane w partnerstwie	14

1. Wstęp

Celem niniejszego opracowania, zgodnie z jego tytułem (dalej: Metodologia) jest wskazanie – w sposób maksymalnie syntetyczny – warunków i sformułowanie rekomendacji w zakresie możliwości wyłączenia pomocy publicznej w ramach wsparcia części tzw. projektów dziedzinowych realizowanych przez podmioty publiczne w działaniu 2.1 Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (dalej: PO PC), które to podmioty z racji swoich kompetencji i ustawowo sformułowanych zadań mogą – w części swojej działalności – prowadzić działalność gospodarczą w rozumieniu unijnym, co w efekcie może skutkować spełnieniem przez wsparcie im udzielane – przesłanek pomocy publicznej.

Opracowanie niniejsze samo w sobie nie stanowi wykładu w obszarze problematyki pomocy publicznej. W tym zakresie odwołuje się ono do stosownych dokumentów unijnych, w których problematyka ta jest szeroko omawiana i analizowana, przywołując jedynie wybrane orzeczenia i dokumenty związane z prezentowaną na gruncie Metodologii argumentacją.

2. Charakterystyka działania 2.1

1. Działanie 2.1 PO PC: „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych” dotyczy interwencji w zakresie wsparcia podmiotów publicznych w tworzeniu i rozwoju nowoczesnych usług świadczonych drogą elektroniczną, co bezpośrednio będzie się odbywać poprzez elektroniczną nowych usług, bądź poprawę funkcjonalności oraz e-dojrzałości istniejących usług.
2. W ramach tego działania przewidziane do realizacji są tzw. projekty dziedzinowe, wpisujące się w kluczowe obszary wskazane w PO PC, takie jak, m. in.: rynek pracy, ubezpieczenia i świadczenia społeczne, ochrona zdrowia, wymiar sprawiedliwości i sądownictwo, nauka i szkolnictwo wyższe, podatki i cła, prezentacja i udostępnianie danych przestrzennych i statystycznych, sprawy administracyjne, w szczególności obywatelskie oraz zamówienia publiczne.

Beneficjentami działania 2.1 są: jednostki administracji rządowej, podmioty podległe jednostkom administracji rządowej lub przez nie nadzorowane, sądy i jednostki prokuratury oraz: partnerstwa ww. uprawnionych wnioskodawców z przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi, jednostkami naukowymi lub podmiotami leczniczymi, dla których podmiotem tworzącym jest minister lub publiczna uczelnia medyczna.

3. **W kontekście finansowania z funduszy unijnych** (czy szerzej: środków publicznych, z udziałem środków unijnych) szczególny charakter wsparcia udzielanego w ramach działania 2.1 polega na tym, iż dotyczy dwóch rodzajów beneficjentów będących podmiotami publicznymi: **1)** tych, których dotyczy mechanizm zwrotu środków m.in. w sytuacji pobrania ich w nadmiernej wysokości, zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ oraz **2)** państwowych jednostek budżetowych (dalej: PJB), co do których, zgodnie z art. 207 ust. 13 ww. ustawy mechanizm taki jest wyłączony.

Okoliczność dwoistego charakteru beneficjentów w świetle zasad finansowania na gruncie uofp będzie miała kluczowe znaczenie dla przyjętych rozwiązań w zakresie szacowania (obniżania) poszczególnym podmiotom dofinansowania w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w rozumieniu unijnym (na ten temat szerzej w rozdziale 6 Metodologii).

4. **W kontekście natomiast oceny występowania pomocy publicznej w ramach przekazywanego beneficjentom 2.1 wsparcia – szczególny charakter tego wsparcia polega na tym, że podmioty te – jeżeli w ogóle prowadzą działalność gospodarczą w rozumieniu unijnym – to ma ona charakter marginalny w stosunku do ich działalności podstawowej, jaką jest realizacja funkcji publicznych w odniesieniu do obywateli lub przedsiębiorców i które to funkcje są realizowane poza rynkiem.**

¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.; dalej: uofp.

3. Przesłanki pomocy publicznej

Analizując problematykę będącą przedmiotem Metodologii należy przypomnieć, iż:

5. Pomocą publiczną jest wsparcie (czy szerzej: transfer środków), który spełnia przesłanki wskazane w art. 107 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej² (musi spełniać te przesłanki łącznie), zatem: pomocą publiczną jest przysporzenie: 1) dokonywane przez państwo lub z jego środków (przy wykorzystaniu jego zasobów), 2) stanowiące selektywną ekonomiczną korzyść, 3) zakłócające lub mogące zakłócić konkurencję oraz: 4) wpływające na warunki wymiany handlowej między państwami członkowskimi.
 6. Z powyższego wynika, iż pomocą publiczną jest selektywna ekonomiczna korzyść, a zatem korzyść, która pozostaje w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i która w normalnych warunkach rynkowych nie byłaby dla danego podmiotu na rynku dostępna. W tym kontekście, konieczne jest zatem przesądzenie, czy pomoc jest udzielana przedsiębiorstwu.
 7. Pojęcie działalności gospodarczej na użytek badania występowania zjawiska pomocy publicznej w ramach przekazywanego wsparcia zostało ukształtowane w unijnym prawie konkurencji w drodze wykładni sądów unijnych i oznacza: oferowanie na rynku towarów lub usług, przy czym działalność ta nie musi mieć charakteru zarobkowego. Przedsiębiorstwem w prawie unijnym jest zatem podmiot, który prowadzi działalność gospodarczą w ww. rozumieniu, **bez względu na swój status prawny** oraz sposób, w jaki taka działalność jest finansowana³.
 8. W nawiązaniu do powyższego: aby wsparcie było pomocą publiczną, korzyść nie tylko musi wystąpić w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, ale również mieć charakter selektywny. Dla stwierdzenia, czy planowane wsparcie ma charakter selektywny, konieczne jest dokonanie zestawienia sytuacji danego podmiotu, który wsparcie ma otrzymać (potencjalnego beneficjenta) z sytuacją innych przedsiębiorstw znajdujących się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej (z wyłączeniem aspektu otrzymania przedmiotowego wsparcia)⁴.
- Należy przy tym zaznaczyć, iż pojęcie selektywności jest interpretowane w prawie unijnym bardzo szeroko – jest odnoszone do wszystkich działań państwa, które różnicują sytuację przedsiębiorstw, niezależnie od tego, jakie jest kryterium różnicowania.
9. Zakaz ustanowiony przez przepis art. 107 ust. 1 TFUE odnosi się do pomocy, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji. Przedsiębiorstwo otrzymujące korzyść od państwa zostaje dzięki temu uprzywilejowane w relacji do swoich konkurentów. Wpływ na wymianę handlową ma miejsce natomiast wówczas, gdy pomoc publiczna wzmacnia pozycję przedsiębiorstwa w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami konkurującymi na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej⁵.
 10. Pomoc zakłócająca konkurencję nie zawsze wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Jeżeli pomoc zakłóca konkurencję, ale pozostaje to bez wpływu na warunki wymiany handlowej na rynku wewnętrznym UE, nie dochodzi do udzielenia pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE⁶.

² Dalej: **TFUE**.

³ Wyrok ETS z dnia 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90 Klaus Hoefner i Fritz Elser v. Macrotron GmbH, ECR [1991], I-01979, pkt 21; wyrok ETS z dnia 17 lutego 1993 r. w połączonych sprawach C-159/91 oraz C-160/91 Poucet and Pistre v AGF i Cancava, Rec. [1993], I-637, pkt 17; wyrok ETS z dnia 12 września 2000 r. w połączonych sprawach C-180/98 do C-184/98 Pavel Pavlov i in. v. Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, ECR [2000], I-06451, pkt 74; oraz wyrok ETS z dnia 25 października 2001 r. w sprawie C-475/99 Firma Ambulanz Glöckner v Landkreis Südwestpfalz, ECR [2001], I-08089, pkt 19;

⁴ Wyrok ETS z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie C-143/99 Adria-Wien Pipeline, ECR [2001], I-08365, pkt 36 i n.

⁵ Wyrok ETS z dnia 17 września 1980 r. w sprawie C-730/79 Philip Morris Holland BV v. Komisja, ECR [1980], I-02671.

⁶ Por.: decyzja Komisji z dnia 21 grudnia 2000 r. w sprawie N 258/2000 Niemcy Leisure Pool Dorsten; decyzja Komisji Europejskiej z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie N 560/2001 oraz NN 17/02 Wielka Brytania national heritage fund for Brighton West Pier Trust; decyzja Komisji Europejskiej z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie N 486/2002 Szwecja Aid in favour of congress hall in Visby; decyzja Komisji Europejskiej z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie NN136/A/2002 Francja l'Ecomusée d'Alsace; decyzja Komisji Europejskiej z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie N 257/2007 Hiszpania Subsidies for theatre productions in the Basque Country; decyzja Komisji Europejskiej z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie N 377/2007 Holandia Bataviawerf; decyzje Komisji z dnia 7 listopada 2012 r. w sprawie SA.34466 (2012/N) Cypr State support to the Centre for Visual Arts and Research oraz w sprawie SA.34576 (2012/N) Portugalia Północno-wschodnia jednostka opieki długoterminowej Jean Piaget, a także decyzja Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie SA.34891 (2012/N) Polska pomoc państwa dla Związku Gmin Fortecznych Twierdzy Przemysł.

4. Występowanie pomocy publicznej w działaniu 2.1 PO PC

11. Jak wyżej wskazano: aby wsparcie stanowiło pomoc publiczną musi spełnić wszystkie przesłanki z art. 107 ust. 1 TFUE. *A contrario*, nie spełnienie jakiegokolwiek przesłanki równoznaczne jest z faktem, iż wsparcie, którego chce udzielić dana instytucja na dany projekt nie będzie stanowiło pomocy publicznej.

Warto zatem ustalić, w zakresie jakich przesłanek potencjalnie realnym byłoby wyłączenie pomocy publicznej w ramach danego wsparcia w ramach działania 2.1. wzięwszy pod uwagę generalny przedmiot (charakter planowanych do wsparcia projektów), a także zakładane typy beneficjentów (patrz: ww. pkt 2 Metodologii).

Mając na względzie powyżej opisane przesłanki, należy stwierdzić iż:

12. Środki zaangażowane w realizację działania 2.1 są niewątpliwie **środkami państwowymi** w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, zatem próba wyłączenia istnienia pomocy w oparciu o argument o odmiennym charakterze środków jest wykluczony.
13. Wsparcie udzielane z działania 2.1 będzie miało **charakter selektywny**. Dodatkowym argumentem wzmacniającym istnienie selektywności jest kwestia sektorowego charakteru PO PC.
14. Przywołując wcześniejsze wskazania (patrz: ww. pkt 4) – w większości beneficjenci będący podmiotami publicznymi nie będą prowadzić działalności gospodarczej z wykorzystaniem środków przekazywanych im w ramach dotacji (m.in. ministerstwa, jednostki systemu sądownictwa i prokuratury). W przypadku takich podmiotów **stwierdzenie nieprowadzenia przez nie działalności gospodarczej w rozumieniu unijnym oznacza zakończenie analizy występowania pomocy publicznej w ogóle**.
15. **Dla pozostałej części beneficjentów – szczególnie w zakresie tzw. projektów dziedzinowych, w ramach części swojej działalności publicznej – okoliczność prowadzenia działalności gospodarczej nawet w zakresie części przekazanych środków (przedmiotu projektu) oznacza spełnienie przesłanki prowadzenia działalności gospodarczej w ogóle** (zatem należy uznać je w tym zakresie za przedsiębiorstwa w rozumieniu unijnym), a zatem oznacza również: 1) potencjalną konieczność badania pozostałych przesłanek, 2) w związku z częściowym prowadzeniem działalności gospodarczej: możliwość zastosowania metody wskazanej w podrozdziale 4.1).
16. Wsparcie będzie wiązało się z uzyskaniem przez wszystkich beneficjentów określonego przysporzenia. **Jednakże nie każde wsparcie (transfer środków) udzielane w ramach realizacji projektów w działaniu 2.1 potencjalnie (i bezwzględnie) musi wiązać się z uzyskaniem ekonomicznej korzyści** – czyli przysporzenia na warunkach korzystniejszych niż rynkowe.

Komisja i sądy unijne przyjmują, że element korzyści zostaje wyeliminowany, jeżeli państwo poszukalo na rynku najkorzystniejszej ekonomicznie oferty w otwartej, przejrzystej, bezwarunkowej oraz niedyskryminacyjnej procedurze⁷.

Przenosząc tę generalną regułę na grunt konkursów o dotację należy stwierdzić, iż w przypadku projektów dziedzinowych w PO PC zastosowanie tej reguły jest wykluczone z tego względu, iż do udziału w konkursie będą składane projekty o różnym zakresie, dotyczące informatyzacji różnych dziedzin gospodarczych, co oznacza, iż niemożliwym jest skonstruowanie szczegółowych kryteriów, które umożliwiłyby w sposób precyzyjny i zobiektywizowany porównanie złożonych wniosków o dofinansowanie w kierunku wyboru ofert najkorzystniejszych ekonomicznie. Skonstruowanie takich kryteriów jest niemożliwe, ponieważ z założeń działania 2.1 wynika możliwość składania bardzo zróżnicowanych projektów, co z kolei istotnie oddala potencjalny konkurs od procedury o swoiście zamówieniowym charakterze (por. w szczególności pkt 89-96 Komunikatu Komisji:

⁷ Wyrok ETS z dnia 11 lipca 1996 r. w sprawie C-39/94 SFEI i inni, ECR [1996], I-3547, pkt 59 oraz wyrok ETS z dnia 29 lutego 1996 r. w sprawie C-56/93 Belgia v. Komisja, ECR [1996], I-723, pkt 10. Por. także Komunikat Komisji w sprawie elementów pomocy państwa przy sprzedaży gruntów i budynków przez władze publiczne (Dz. Urz. WE C 209 z 10.07.1997, s. 3; Dz. Urz. UE pol. wyd. spec., rozdz. 8, t. 1, s. 143).

Zawiadomienie Komisji ws. pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE)⁸.

Inaczej jest w przypadku podmiotów będących partnerami w projekcie (na ten temat w pkt 61 Metodologii).

17. Zagadnienie wpływu pomocy na warunki wymiany handlowej może w pewnym zakresie mieć znaczenie dla całościowej oceny występowania pomocy publicznej w niektórych, wyjątkowych projektach w działaniu 2.1. Niemniej w związku z konkurencyjnym charakterem obszarów gospodarczych, w których projekty dziedzinowe w ramach działania 2.1 PO PC będą realizowane, w sytuacji udzielania w ich zakresie wsparcia podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, próby wyłączenia pomocy publicznej poprzez dowodzenie braku zaburzenia lub zagrożenia zaburzenia konkurencji albo braku wpływu na wymianę handlową jest niepewne i co za tym idzie ryzykowne.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż jedyną przesłanką, której wykluczenie można dopuścić albo w związku z którą – skonstruować warunki, które mimo jej spełnienia mogą umożliwić wykluczenie wsparcia udzielanego podmiotom publicznym w ramach projektów dziedzinowych w działaniu 2.1 PO PC spod reżimu pomocy publicznej jest aspekt prowadzenia działalności gospodarczej.

4.1. Rozdzielenie księgowe działalności gospodarczej i niegospodarczej

18. Zgodnie z ugruntowaną w prawie i orzecznictwie unijnym zasadą: jeżeli dana infrastruktura (czytaj: przedmiot projektu) jest wykorzystywana zarówno do działalności gospodarczej i niegospodarczej, środki państwowe przekazywane na wsparcie takiego projektu mogą podlegać reżimowi pomocy publicznej tylko w zakresie, w jakim obejmują one koszty działalności gospodarczej (por. w szczególności pkt 8 i 10, a także pkt 202-206 Komunikatu KE).

Innymi słowy: jeżeli ten sam podmiot prowadzi zarówno działalność o charakterze gospodarczym, jak i niegospodarczym, to finansowanie publiczne działalności niegospodarczej nie wchodzi w zakres art. 107 ust. 1 TFUE, **jeśli oba rodzaje działalności oraz ich koszty, finansowanie i przychody można wyraźnie rozdzielić w celu uniknięcia krzyżowego subsydiowania działalności gospodarczej**. Dowodem na odpowiednie rozdzielenie kosztów, finansowania i przychodów mogą być roczne sprawozdania finansowe odpowiedniego podmiotu (por. pkt 18 Komunikatu Komisji: Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną dalej: Zasady ramowe B+R)⁹.

5. Podział na działalność gospodarczą i niegospodarczą

19. Zgodnie z ww. pkt 18, w przypadku projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach działania 2.1 PO PC, których potencjalne wsparcie spełnia przesłanki pomocy publicznej w związku z okolicznością prowadzenia w części swojej działalności – działalności gospodarczej w rozumieniu unijnym, **w praktyce istnieją dwie metody rozdzielenia działalności gospodarczej i niegospodarczej**. Jedną z nich jest prowadzenie **faktycznej rozdzielności księgowej** dla obydwu rodzajów działalności. Drugą metodą jest **dokonanie analitycznego** (w oparciu o stosowne dokumenty, na podstawie których prowadzona jest rachunkowość danego podmiotu tj. odpowiednio: zapisów/ wyciągów z ksiąg rachunkowych lub sprawozdań finansowych¹⁰) **podziału przychodów z działalności niegospodarczej i gospodarczej i otrzymanie w wyniku przedmiotowej analizy proporcji działalności gospodarczej w całości prowadzonej przez dany podmiot publiczny działalności**.

⁸ Dz. Urz. UE C 262/01, 2016, dalej: **Komunikat KE** - dostępny m.in. na stronie: www.uokik.gov.pl.

⁹ Dz. Urz. UE C 198, 2014.

¹⁰ Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 1047).

W sytuacji braku przychodów z działalności publicznej – ww. proporcję obydwu rodzajów działalności należy określić na podstawie innych mierników – np. **wielkości obrotów** albo stopnia zaangażowania zasobów lub roboczogodzin.

20. **Aby jednak takiego podziału móc dokonać** – zarówno po stronie Wnioskodawcy w ramach działania 2.1 prowadzącego dwojaką działalność, jak po stronie instytucji, przyznającej wsparcie – która, przed przyznaniem wsparcia ma obowiązek zweryfikować, czy proporcja określona została prawidłowo – **niezbędnym jest prawidłowe rozumienie, jakie szczegółowe rodzaje działań danego podmiotu wchodzi w zakres działalności gospodarczej w rozumieniu unijnym, a jakie nie.**

O ile w przypadku typowych, regularnych przedsiębiorców¹¹ taka diagnoza jest co do zasady nieskomplikowana, o tyle w przypadku szeregu podmiotów pełniących funkcje publiczne, może być ona dalece bardziej złożona. Poniżej przedstawione są wytyczne dotyczące poszczególnych typów beneficjentów działania 2.1. w tym zakresie.

Należy podkreślić, iż niezależnie od wytycznych sformułowanych w niniejszej Metodologii, dotyczących specyfiki działalności gospodarczej i niegospodarczej w poszczególnych sektorach (pkt 21 – 55 poniżej), każdy projekt ubiegający się o wsparcie w ramach działania 2.1 PO PC powinien zostać przeanalizowany indywidualnie pod kątem spełniania przesłanek pomocy publicznej (patrz w szczególności: rozdział 3 i 4 Metodologii).

5.1. Działanie w publicznym systemie usług

21. Bardzo szczególnym uwarunkowaniem niektórych podmiotów publicznych, jest prowadzenie działalności/ świadczenie usług – jak określa to Komisja Europejska i sądy unijne – w ramach tzw. publicznego systemu świadczenia (danego rodzaju) usług. Dwoma specyficznymi systemami, które mają kluczowe znaczenie z punktu widzenia działania 2.1 PO PC jest publiczny system ochrony zdrowia i publiczny system szkolnictwa wyższego.

5.1.1. Ochrona zdrowia

22. Zgodnie z ugruntowanym podejściem Komisji Europejskiej i sądów unijnych – w sytuacji, gdy szpitale są integralną częścią publicznego systemu opieki zdrowotnej i są prawie w całości oparte na zasadzie solidarności, są bezpośrednio finansowane ze składek na ubezpieczenie społeczne i z innych zasobów państwa oraz świadczą usługi nieodpłatnie na rzecz osób należących do systemu na zasadzie powszechnego objęcia ubezpieczeniem, to działalność takich szpitali nie jest działalnością gospodarczą, a wsparcie na taką działalność nie jest pomocą publiczną (por. pkt 23-25 Komunikatu KE).
23. Odmienna sytuacja ma miejsce wtedy, gdy szpitale te świadczą usługi opieki zdrowotnej za wynagrodzeniem, pobieranym bezpośrednio od pacjentów lub z ich ubezpieczenia. W takim zakresie występuje do pewnego stopnia konkurencja między szpitalami w zakresie świadczenia usług opieki zdrowotnej. W takich przypadkach fakt, że opieka zdrowotna jest świadczona przez szpital publiczny, nie wystarcza do zaklasyfikowania danej działalności jako niegospodarczej (por. pkt 26 Komunikatu KE).

5.1.1.1. Pojedynczy podmiot leczniczy

24. Mając na względzie powyższe należy stwierdzić, iż w przypadku podmiotów ubiegających się o dofinansowanie w ramach działania 2.1 PO PC będących publicznymi podmiotami leczniczymi usługi świadczone przez ww. podmioty lecznicze finansowane ze środków publicznych, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

¹¹ W rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 584).

publicznych¹², tj.:

- m.in. ze składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne – na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia (dalej: NFZ),
- budżetu państwa – w przypadku obywateli innych państw, z którymi Polska ma podpisane umowy/ porozumienia dwustronne o zabezpieczeniu społecznym lub współpracy w obszarze ochrony zdrowia i nauk medycznych, a którzy w wyjątkowych sytuacjach nie są w stanie okazać stosownych dokumentów potwierdzających posiadanie ubezpieczenia medycznego – w przypadku nagłego zachorowania, stanu zagrożenia życia lub zdrowia¹³

nie stanowią działalności gospodarczej w rozumieniu unijnym.

25. Natomiast, usługi świadczone przez ten sam publiczny podmiot leczniczy poza publicznym systemem ochrony zdrowia, tj.: świadczone na zasadach komercyjnych, finansowane:

- bezpośrednio przez pacjentów – zarówno obywateli polskich, jak i cudzoziemców,
- przez ich prywatnych ubezpieczycieli

stanowią działalność gospodarczą w rozumieniu unijnym.

26. W sytuacji, gdy beneficjentem jest pojedynczy publiczny podmiot leczniczy prowadzący oprócz działalności pozostającej w zakresie publicznego systemu ochrony zdrowia, obok niej – działalność gospodarczą w rozumieniu unijnym, należy obniżyć dofinansowanie dla takiego podmiotu zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 6 Metodologii.

5.1.1.2. Projekt realizowany przez podmiot specjalistyczny na rzecz innych podmiotów

27. W działaniu 2.1 PO PC zakłada się również możliwość realizacji projektów, które polegają na tym, że beneficjentem jest specjalistyczny – w zakresie przedmiotu działania – podmiot publiczny, który będzie realizował projekt dotyczący szeroko rozumianej informatyzacji w ochronie zdrowia, z którego to produktów projektu np. określonych funkcjonalności będą mogły korzystać pojedyncze publiczne podmioty lecznicze – w praktyce określona ich liczba wskazana we wniosku o dofinansowanie.

28. O ile analiza występowania pomocy publicznej w ramach wsparcia przekazywanego ww. podmiotowi publicznemu nie powinna nastęrczyć trudności¹⁴, o tyle bardziej problematyczne jest wsparcie udzielane publicznym podmiotom leczniczym przez ww. podmiot.

29. Ściślej rzecz ujmując: w sytuacji, gdyby wsparcie (transfer środków) polegający na możliwości świadczenia usług przez dany publiczny podmiot leczniczy w oparciu o produkt projektu, którego beneficjentem jest ww. specjalistyczny podmiot publiczny spełniało przesłanki art. 107 ust.1 TFUE (podmiot leczniczy prowadziłby częściowo działalność gospodarczą z wykorzystaniem przedmiotu/ produktu projektu), należałoby uznać, że wsparcie takie potencjalnie stanowi pomoc publiczną. W związku z tym podmiot udzielający takiego wsparcia – ww. podmiot specjalistyczny – zobowiązany byłby do zapewnienia jego legalności – alternatywnie (teoretycznie): poprzez stosowne obniżenie wartości takiego wsparcia w związku z prowadzeniem przez dany podmiot leczniczy działalności gospodarczej (zgodnie z rozdziałem 6 Metodologii) albo poprzez udzielenie wsparcia zgodnie z reżimem pomocy publicznej.

¹² Tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 581, z późn. zm.

¹³ Koszty takiego leczenia w ww. wyjątkowych sytuacjach pokrywane są przez Ministerstwo Zdrowia.

¹⁴ W sytuacji bowiem stwierdzenia, iż nie prowadzi/ nie będzie prowadził on działalności gospodarczej w rozumieniu unijnym (jego działalność z wykorzystaniem dotacji będzie bowiem polegała wyłącznie na realizacji funkcji/ misji publicznej ustanowionej dla niego w regulujących zakres jego działania stosownych przepisach prawnych) wsparcie dla niego nie będzie stanowiło pomocy publicznej. W przypadku natomiast, gdyby instytucja przyznająca wsparcie oceniła, że w części jednak prowadzi działalność gospodarczą zastosowanie znajdują zasady obniżenia dofinansowania wskazane w rozdziale 6 Metodologii.

30. W związku z faktem, iż realizacja przedmiotowego projektu jest procesem długotrwałym, a przedmiotem (celem) wsparcia poszczególnych podmiotów leczniczych uczestniczących w projekcie nie będzie tworzenie infrastruktury i rozwiązań informatycznych, a możliwość korzystania (użytkowania) z przedmiotu projektu, samo oszacowanie takiego wsparcia, z uwzględnieniem obowiązku jego obniżenia, byłoby zadaniem jeżeli nie niewykonalnym, to z pewnością niezwykle skomplikowanym.
31. Zapewnienie legalności wsparcia spełniającego przesłanki pomocy publicznej poprzez udzielenie pomocy publicznej¹⁵ lub pomocy de minimis¹⁶ na podstawie obowiązujących unijnych przepisów pomocowych, jako pomocy ad hoc (pomocy niepodlegającej obowiązkowi notyfikacji) jest w tej sytuacji rozwiązaniem o tyle nierealnym, że kwota pomocy de minimis jest w przypadkach podmiotów leczniczych uczestniczących w projekcie niewystarczająca, natomiast spełnienie warunków pomocy wskazanych w Rozporządzeniu KE nr 651/ 2014, w szczególności regionalnej pomocy inwestycyjnej jest wątpliwe (najprawdopodobniej niemożliwe).
32. W sytuacji niemożności udzielenia pomocy ad hoc bezpośrednio na podstawie przepisów unijnych, pozostaje możliwość notyfikacji projektu takiej pomocy (jako programu pomocowego lub poszczególnych pomocy indywidualnych) do Komisji Europejskiej. Rozwiązanie takie jednak jest obarczone wieloma ryzykami, stąd należy uznać je jako nierekomendowane.
33. **Mając powyższe na względzie należy przyjąć, iż, w przypadku realizacji ww. projektu, beneficjent zostanie zobowiązany do zapewnienia, że szpitale uczestniczące w projekcie będą wykorzystywały produkt/ produkty projektu realizowanego przez beneficjenta wyłącznie do świadczenia usług w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia (patrz: ww. pkt 24).**

5.1.2. Szkolnictwo wyższe

34. W orzecznictwie sądów unijnych ugruntowało się podejście zgodnie z którym kształcenie publiczne organizowane w ramach publicznego systemu kształcenia – finansowanego i nadzorowanego przez państwo – może być uznane za działalność niegospodarczą. W tej kwestii Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że państwo:
- „ustanawiając i utrzymując taki system kształcenia publicznego, finansowany w całości lub w większości ze środków publicznych, a nie przez uczniów lub ich rodziców [...] nie ma zamiaru angażować się w działalność za wynagrodzeniem, lecz realizuje swoje zadanie wobec ludności w dziedzinie społecznej, kulturalnej i edukacyjnej”.
35. Zgodnie z tym samym orzecznictwem: „na niegospodarczy charakter kształcenia publicznego zasadniczo nie ma wpływu fakt, że uczniowie lub ich rodzice muszą czasem płacić czesne za nauczanie lub opłaty wpisowe, które stanowią wkład w koszty operacyjne systemu. Takie wkłady finansowe pokrywają często jedynie ułamek prawdziwych kosztów usługi, a zatem nie można ich uznać za wynagrodzenie za świadczoną usługę. Nie zmieniają one zatem niegospodarczego charakteru usługi kształcenia powszechnego finansowanej głównie ze środków publicznych. Zasady te mogą dotyczyć usług kształcenia publicznego, takich jak szkolenia zawodowe, prywatne i publiczne szkoły podstawowe i przedszkola, działalność dodatkowa w zakresie nauczania w szkołach wyższych oraz kształcenie w szkołach wyższych.”.
36. **„Należy odróżnić takie publiczne świadczenie usług edukacyjnych od usług finansowanych głównie przez rodziców lub uczniów lub z przychodów komercyjnych. Na przykład przedsiębiorstwo komercyjne oferujące kształcenie wyższe finansowane w całości przez studentów wyraźnie kwalifikuje się do tej ostatniej kategorii. W niektórych państwach członkowskich instytucje publiczne mogą także oferować usługi edukacyjne, które ze względu na swój charakter, strukturę finansowania i istnienie konkurencyjnych podmiotów prywatnych, należy uznać za gospodarcze.” (por. pkt**

¹⁵ Na podstawie Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/ 2014 z dnia z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. U. UE L z dnia 26 czerwca 2014 r.; dalej: **Rozporządzenie KE nr 651/2014**);

¹⁶ Na podstawie Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/ 2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z dnia 24 grudnia 2013 r.; dalej: **Rozporządzenie KE nr 1407/2013**);

37. **Przechodząc na grunt działania 2.1 PO PC, w którym dofinansowanie będzie mogło być przekazywane wyłącznie w ramach publicznego systemu kształcenia podmiotom z obszaru szkolnictwa wyższego i nauki, reasumując powyższe wskazania: z pewnością linia podziału działalności gospodarczej i niegospodarczej w przypadku publicznego systemu szkolnictwa wyższego nie jest analogiczna – z punktu widzenia finansowania – jak w przypadku publicznego systemu ochrony zdrowia.** W przypadku publicznego systemu ochrony zdrowia głównym punktem odniesienia jest świadczenie usług w ramach powszechnego systemu opieki zdrowotnej, czyli na podstawie kontraktu z NFZ (por. ww. pkt 24).
38. W przypadku systemu kształcenia Komisja Europejska i sądy unijne natomiast otwarcie i konsekwentnie wskazują, iż częściowe finansowanie systemu edukacji przez klientów tego systemu (świadczeniobiorców) nie przesądza o komercyjnym charakterze działalności instytucji publicznych takie usługi świadczących.
39. W związku z tym należy przyjąć, iż wszelkie usługi realizowane w ramach publicznego systemu kształcenia wyższego, w ramach tego systemu ustanowione, finansowane i nadzorowane, w tym również m.in.: studia wieczorowe i zaoczne na publicznych uczelniach wyższych, nie stanowią działalności gospodarczej w przypadku uczelni publicznych.
40. W sytuacji, gdyby podmiot publiczny funkcjonujący w ww. publicznym systemie usług, określone usługi świadczył komercyjnie – w zdecydowanej większości albo całkowicie finansowane byłyby one z prywatnych środków świadczeniobiorców – np. studia podyplomowe, różnego rodzaju kursy doszkalające i rozwojowe - wówczas taka działalność miałaby charakter gospodarczy.
41. Zatem w przypadku, gdyby beneficjentem działania 2.1 była publiczna uczelnia wyższa prowadząca ww. dwojaką działalność, należy dokonać obniżenia dofinansowania zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 6 Metodologii.

5.2. Działalność badawczo-rozwojowa

42. W odniesieniu do jednostek naukowych należy w pierwszej kolejności przywołać uwagi zawarte w pkt 39 powyżej. Zatem, wsparcie w ramach omawianego celu nie będzie stanowiło dla nich pomocy publicznej, jeżeli będzie ono odnosiło się do działalności w sferze kształcenia publicznego organizowanego w ramach publicznego systemu kształcenia finansowanego i nadzorowanego przez państwo.
43. Po drugie, w związku z faktem, iż wsparcie może być udzielone nie tylko w związku z działalnością dydaktyczną, ale także badawczą tych podmiotów, należy przywołać Zasady ramowe B+R. Zgodnie z definicją zawartą w tym dokumencie: organizacją badawczą, na gruncie zasad unijnych, może być m.in.: uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik innowacyjny, którego podstawowym celem jest: samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikacje lub transfer wiedzy (por. pkt ee Zasad ramowych B+ R).
44. Dodatkowo, Komisja w Zasadach ramowych B+R wyjaśnia, iż następujące rodzaje działalności zazwyczaj mają charakter niegospodarczy:
 - i) **kształcenie** mające na celu zwiększanie coraz lepiej wyszkolonych zasobów ludzkich (zgodnie z wyjaśnieniami nt. krajowego systemu edukacyjnego)¹⁷;
 - ii) **niezależna** działalność badawczo-rozwojowa mająca na celu powiększanie zasobów wiedzy

¹⁷ Jeżeli natomiast oferowane są np. szkolenia dla pracowników w rozumieniu zasad pomocy państwa dotyczących pomocy szkoleniowej, nie są one uznawane za zasadniczą działalność niegospodarczą organizacji prowadzących badania.

i lepsze zrozumienie, w tym badania i rozwój w ramach współpracy, kiedy to organizacja prowadząca badania lub infrastruktura badawcza podejmuje skuteczną współpracę¹⁸;

iii) szerokie rozpowszechnianie wyników badań na zasadzie niedyskryminacji i braku wyłączności;

iv) działania związane z transferem wiedzy, jeżeli są one prowadzone przez dział lub jednostkę zależną organizacji prowadzącej badania lub infrastruktury naukowo-badawczej albo wspólnie z innymi podmiotami tego typu lub w imieniu innych podmiotów tego typu, a wszelkie zyski z tych działań są reinwestowane w zasadniczą działalność organizacji prowadzących badania lub infrastruktur naukowo-badawczych (por. również pkt 28-32 Komunikatu KE).

45. Pozostała, niewskazana w ww. pkt 44 działalność organizacji badawczej, w tym w szczególności: prowadzenie badań komercyjnie (na zlecenie/ odpłatnie) m.in. na rzecz przedsiębiorców będzie stanowiło działalność gospodarczą.
46. W sytuacji prowadzenia dwójakiej działalności – zastosowanie znajdują zasady dotyczące obniżenia dofinansowania z rozdziału 6 Metodologii.

5.3. Podmioty publiczne realizujące usługi na zamówienie

47. Oprócz podmiotów działających w ww. specyficznych systemach usług, tj.: publicznym systemie usług ochrony zdrowia i szkolnictwa wyższego, jak również – pozostającej w części zakresu publicznego systemu szkolnictwa wyższego – sferze badawczo-rozwojowej, do potencjalnych beneficjentów działania 2.1 PO PC należą podmioty publiczne, w przypadku których zakwalifikowanie danej działalności do jednej z dwóch omawianych kategorii: gospodarczej, czy też niegospodarczej z unijnego punktu widzenia, jest stosunkowo najmniej skomplikowane (na tle wcześniej omawianych kategorii podmiotów). Podstawą takiej klasyfikacji są przepisy aktów prawnych (ustaw) regulujących działalność tych podmiotów. Ściśle rzecz ujmując – same przepisy niejednokrotnie wskazują jakie działania (zadania tych podmiotów) mają charakter gospodarczy.
48. Jednym z przykładów jest Główny Urząd Statystyczny, którego działalność regulowana jest ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej¹⁹.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 ww. ustawy, służby statystyki publicznej mogą prowadzić na indywidualne zamówienia badania statystyczne nieobjęte programem badań statystycznych statystyki publicznej, a także wykonywać na zlecenie dodatkowe opracowania i analizy, wykorzystując w tym celu również dane zgromadzone w badaniach objętych programem badań statystycznych statystyki publicznej. Koszty badań oraz dodatkowych opracowań i analiz są pokrywane przez zamawiającego.

49. W sytuacji prowadzenia dwójakiej działalności – zastosowanie znajdują zasady dotyczące obniżenia dofinansowania z rozdziału 6 Metodologii.

6. Obniżenie dofinansowania w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej

50. Szczegółowa metodologia obniżenia dofinansowania dla danego podmiotu będzie musiała uwzględniać okoliczność nadmienioną w ww. pkt 3, a mianowicie, czy dany podmiot jest PJB, czy też nią nie jest.
51. W przypadku podmiotów (beneficjentów), których dotyczy mechanizm zwrotu środków²⁰, o którym mowa w art. 207 ust.1 uofp, możliwe jest bardzo precyzyjne obniżenie dofinansowania odpowiadające

¹⁸ Przy czym świadczenia usług w zakresie badań i rozwoju oraz działalności badawczo-rozwojowej prowadzonej w imieniu przedsiębiorstw nie uznaje się za niezależną działalność badawczo-rozwojową.

¹⁹ Tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.

²⁰ Niebędących PJB.

faktycznie istniejącej/ kształtującej się proporcji działalności gospodarczej i niegospodarczej w wyznaczonym przez instytucję przyznającej pomoc okresie czasu.

52. Szczegółowa metodologia dla podmiotów niebędących PJB przedstawia się następująco:

- i) Podmiot publiczny, niebędący PJB, prowadzący część działalności jako działalność gospodarczą zobowiązany jest dostarczyć – w postaci załącznika do wniosku o dofinansowanie – stosowną dokumentację finansową (patrz: ww. pkt 19) dostarczającą danych dotyczących kształtowania się ww. proporcji obydwu działalności w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych poprzedzających rok ubiegania się o dofinansowanie.
- ii) Instytucja przyznająca wsparcie szereguje te proporcje i ustala średnią arytmetyczną wielkości (pułapów procentowych) działalności gospodarczej (w całości działalności podmiotu).

Np.: rok 1: **5/95%**, rok 2: **8/92%**, rok 3: **9/91%**, rok 4: **8/92%**, rok 5: **10/90 %**.

Średnia arytmetyczna wielkości (pułapów procentowych) działalności gospodarczej wynosi w takim przypadku: **8 %**.

- iii) Instytucja przyznająca wsparcie obniża wsparcie o ww. liczbę punktów procentowych.
- iv) Beneficjent zobowiązuje się w umowie o dofinansowanie – do dostarczania, po zamknięciu kolejnych lat obrotowych – w okresie obejmującym: okres realizacji projektu i okres trwałości **albo** okres realizacji projektu i okres amortyzacji²¹ - corocznych informacji na temat proporcji obydwu działalności w kolejnych latach ww. okresu.
- v) Na koniec okresu trwałości albo okresu amortyzacji dokonuje się weryfikacji kształtowania proporcji i jeżeli okazuje się, że:
 - dofinansowanie zostało przekazane w niższej wysokości niż wynika to z faktycznego kształtowania się proporcji (średnia arytmetyczna z całościowego okresu jest niższa niż przyjęta przy przyznaniu dofinansowania) – kwota dofinansowania pozostaje bez zmian.
 - dofinansowanie zostało przekazane w wyższej wysokości (nadmiernej w świetle art. 207 ust. 1 uofp) beneficjent dokonuje zwrotu środków pobranych w nadmiernej wysokości.

53. W przypadku PJB, należy przyjąć nieco odmienną metodologię, niż w przypadku podmiotów niebędących PJB.

W związku z faktem, że PJB (nawet, jeżeli *de facto* wsparcie zostałyby pobrane w nadmiernej wysokości, z punktu widzenia zasad dotyczących pomocy publicznej) nie dokonują zwrotu środków, dla zagwarantowania tego, by mimo obniżenia dofinansowania (analogicznego jak w przypadku ww. podmiotów niebędących PJB) nie doszło jednak do finansowania skrośnego działalności gospodarczej (patrz: ww. pkt 18)²² dla PJB należy przyjąć surowsze zasady w przedmiotowym zakresie tzn. zaniżyć dofinansowanie o określoną dodatkową liczbę punktów procentowych, zgodnie z metodologią wskazaną poniżej.

- i) Podmiot publiczny będący PJB, prowadzący część działalności jako działalność gospodarczą zobowiązany jest dostarczyć – w postaci załącznika do wniosku o dofinansowanie – stosowną dokumentację finansową (patrz: ww. pkt 19) dostarczającą danych dotyczących kształtowania się ww. proporcji obydwu działalności w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych poprzedzających rok ubiegania się o dofinansowanie.

W przypadku PJB (braku możliwości zwrotu) musimy rozróżnić dwie potencjalne sytuacje:

- a) wysokość pułapu działalności gospodarczej danej PJB w ciągu badanych 5 lat ma charakter

²¹ W zależności od tego, który jest dłuższy – jeżeli okres amortyzacji jest dłuższy niż okres trwałości – należy uwzględnić okres amortyzacji aktywów (środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych) wytworzonych w ramach projektu.

²² W związku z faktem, iż zakładany (prognozowany) pułap działalności gospodarczej okaże się - po weryfikacji dokonanej po okresie trwałości - wyższy niż zakładano, a mając na względzie okoliczność braku możliwości zwrotu środków w efekcie do takiego finansowania skrośnego dojdzie (wejścia w reżim pomocy publicznej).

zmienny, np.: rok 1: 5/95%, rok 2: 4/96%, rok 3: 6/94%, rok 4: 5/95%, rok 5: 10/ 90 %.

b) wysokość ta przedstawia tendencję wzrostową

np.: rok 1: 5/95%, rok 2: 6/94%, rok 3: 8/92%, rok 4: 9/91%, rok 5: 10/ 90%.

- ii) W sytuacji **a)** Instytucja przyznająca wsparcie szereguje te proporcje i identyfikuje najwyższą wielkość działalności gospodarczej (w całości działalności podmiotu).

Najwyższa wielkość z pułapów procentowych działalności gospodarczej wynosi w takim przypadku: **10 %**.

Dodatkowo ustala połowę tej wartości – w tym przypadku 5 i o sumę powyższych wartości obniża dofinansowanie. **W ww. sytuacji a obniżenie będzie wynosiło 15 %**.

- iii) W sytuacji **b)**, Instytucja przyznająca wsparcie szereguje te proporcje i identyfikuje najwyższą wielkość działalności gospodarczej (w całości działalności podmiotu).

Najwyższa wielkość z pułapów procentowych działalności gospodarczej wynosi w takim przypadku: **10 %**.

Dodatkowo – instytucja przyznająca wsparcie określa **średnią arytmetyczną** wielkości przyrostu pułapu procentowego i mnoży przez współczynnik, którego wartość stanowi suma deklarowanego okresu realizacji projektu i okresu trwałości.

W przypadku **b)** : rok 1: 5/95%, rok 2: 6/94%, rok 3: 8/92%, rok 4: 9/91%, rok 5: 10/ 90 %.

- średnia arytmetyczna wielkości przyrostu wartości działalności gospodarczej: 1 %.
- deklarowana długość okresu realizacji projektu – np. 3 lata,
- okres trwałości – 5 lat,
- współczynnik = 8.

W ww. sytuacji b dofinansowanie powinno zostać obniżone o 18 %

- iv) Instytucja przyznająca wsparcie obniża wsparcie o ww. stosowną liczbę punktów procentowych.
- v) Beneficjent zobowiązuje się – w umowie o dofinansowanie – do dostarczania, po zamknięciu kolejnych lat obrotowych – w okresie obejmującym: okres realizacji projektu i okres trwałości **albo** okres realizacji projektu i okres amortyzacji²³ - corocznych informacji na temat proporcji obydwu działalności w kolejnych latach ww. okresu.
- vi) Na koniec okresu trwałości albo okresu amortyzacji dokonuje się weryfikacji kształtowania proporcji i jeżeli okazuje się, że dofinansowanie zostało przekazane w niższej wysokości niż wynika to z faktycznego kształtowania się proporcji (średnia arytmetyczna z całościowego okresu jest niższa niż przyjęta przy przyznaniu dofinansowania) – kwota dofinansowania pozostaje bez zmian.
- vii) Przy zastosowaniu podejścia polegającego na przekazywaniu zaniżonego wsparcia – na dzień przyznania dofinansowania/ w stosunku do pułapu prowadzonej działalności gospodarczej z 5 ostatnich lat – przyznanie w ostatecznym rozrachunku – nadmiernego wsparcia jest bardzo mało prawdopodobne.

²³ W zależności od tego, który jest dłuższy. jeżeli okres amortyzacji jest dłuższy niż okres trwałości – należy uwzględnić okres amortyzacji aktywów (środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych) wytworzonych w ramach projektu.

7. Projekty realizowane w partnerstwie

54. W ramach działania 2.1 istnieje możliwość realizowania projektów w formule partnerstwa z przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi, jednostkami naukowymi lub podmiotami leczniczymi, dla których podmiotem tworzącym jest minister lub publiczna uczelnia medyczna (patrz: ww. pkt 20), przy czym partnerstwo będzie tworzone na rzecz realizacji projektu przez beneficjenta projektu z jednym z ww. kategorii podmiotów²⁴.
55. Powyższe oznacza w kontekście problematyki będącej przedmiotem niniejszej Metodologii, iż istnieją dwa aspekty, które należy wziąć pod uwagę przyznając wsparcie na taki projekt.
56. Pierwsza kwestia: zasady pomocy publicznej, w tym definicja działalności gospodarczej, etc. dotyczą obydwójga z partnerów – faktycznym odbiorcą wsparcia jest bowiem nie tylko beneficjent (mimo, że to on podpisuje umowę o dofinansowanie i jest stroną w stosunkach faktycznych i prawnych dla instytucji przyznającej wsparcie), ale również partner. Otrzymuje on bowiem, podobnie jak beneficjent, określone przysporzenie w związku z przyznaną dotacją.
57. Uwzględniając powyższe: jeżeli partnerem beneficjenta wymienionego w ww. pkt 2 i 55 jest jeden z podmiotów omówionych w niniejszej Metodologii – tzn. publiczny podmiot leczniczy, czy jednostka naukowa, etc. – w sytuacji, gdy partner ten prowadzi działalność gospodarczą – dla wyeliminowania pomocy publicznej, należy oszacować pułap działalności gospodarczej w całości działalności tego podmiotu, zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 6 Metodologii (te same zasady dotyczą zarówno beneficjentów, jak i partnerów).

Najprostszym sposobem stosownego obniżenia dofinansowania będzie obniżenie go o średnią arytmetyczną wartości pułapów (wyników) procentowych otrzymanych po wyliczeniach – odpowiednio – na podstawie zasad z rozdziału 6 Metodologii – odpowiednio dla PJB lub podmiotów niebędących PJB – tj. jeżeli metodologia zastosowana wobec beneficjenta wskazuje konieczność obniżenia o 10 %, a wobec partnera – 20 %, to instytucja obniża wartość całej dotacji o 15 %.

Ten sposób zapewnia elastyczność w zakresie zarządzania finansowego projektem, a przede wszystkim nie wymaga od beneficjenta deklarowania z góry, jaka część środków, a co za tym idzie – na jakie z góry deklarowane wydatki zostanie przekazana partnerowi w ramach realizacji projektu.

58. **Druga kwestia:** rolę partnera w projekcie może być realizacja określonych usług na rzecz beneficjenta, w ramach realizowanego przez tego beneficjenta projektu. Jeżeli taka jest rola partnera oraz cel jego wyłonienia przez beneficjenta²⁵, to w sytuacji, gdy partner ten prowadzi działalność gospodarczą w rozumieniu unijnym (jest przedsiębiorstwem w ścisłym/ typowym rozumieniu albo – w unijnym/ funkcjonalnym), to pomoc publiczna nie wystąpi w zakresie przekazanego mu w ramach dotacji przysporzenia, jeżeli zostanie on wyłoniony w otwartej, niedyskryminującej, bezwarunkowej i odpowiednio w stosunku do przedmiotu usługi ogłoszonej/ rozpowszechnionej – procedury konkursowej (por. ww. pkt 89-96 Komunikatu KE).

Wyłonienie partnera w procedurze przeprowadzonej zgodnie z warunkami wskazanymi w Komunikacie KE równoznaczne jest z wyłączeniem przesłanki ekonomicznej korzyści (przysporzenie będące faktycznie dla niego wynagrodzeniem za realizowane na rzecz beneficjenta usługi będzie przekazane mu na rynkowych zasadach – ww. postępowanie ustali warunki rynkowe, zdefiniuje cenę rynkową usługi).

Wówczas, oczywiście wyłączony jest obowiązek obniżania dofinansowania w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej partnera.

²⁴ Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. 2014 poz. 1146).

²⁵ Tj. beneficjent samodzielnie/ w ramach swoich zasobów nie jest w stanie zrealizować określonych działań w ramach projektu i dlatego wyłania partnera.